

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

2. díl ze série Pravidla a odpovědnost při provozování zimních sportů: Povinnosti provozovatele při závodech a trénincích: zabezpečení tratí a oddělení veřejného a sportovního provozu

Organizované tréninky a závody na sjezdových tratích představují specifickou provozní situaci, v níž se zásadně proměňuje rozložení odpovědnosti mezi provozovatele skiareálu, pořadatele sportovní akce, závodníky a veřejnost. Hranice mezi veřejným a sportovním provozem přestává být samozřejmá a právě její jasné vymezení se stává klíčovým faktorem pro posouzení odpovědnosti za újmu na zdraví.

Základním východiskem české právní úpravy je kombinace obecné prevenční povinnosti, technických norem a judikatury. Technická norma ČSN 01 8027 vymezuje tzv. atypická nebezpečí, tedy rizika, která nejsou pro běžného návštěvníka sjezdovky obvyklá ani předvídatelná. Vedle pevných a dočasných překážek na trati či v její bezprostřední blízkosti (např. podpěry lanových drah, sloupy osvětlení, prvky zasněžovacího systému) norma výslovně zmiňuje i **organizaci závodních tréninků a závodů**, neboť ty mění obvyklý režim provozu a mohou pro veřejnost působit jako nástraha. Provozovatel je proto povinen zajistit opatření k odstranění nebo alespoň k označení každého takového atypického nebezpečí.

Současně však judikatura zdůrazňuje, že odpovědnost provozovatele není absolutní. Soudy dlouhodobě rozlišují mezi nepředvídatelným rizikem, které je provozovatel povinen eliminovat, a rizikem vyplývajícím z vědomého a dobrovolného jednání samotného lyžaře. Tento princip se uplatní i tehdy, když návštěvník nerespektuje zákaz vstupu do vymezené části tratě. Z české judikatury vyplývá, že provozovatel skiareálu má povinnost udržovat sjezdové tratě v bezpečném stavu a odstranit nebo alespoň označit taková nebezpečí, která nejsou pro běžného návštěvníka předvídatelná. Tato povinnost se však nevztahuje na veškerá rizika spojená s lyžováním jako takovým, neboť ta jsou sjezdovému lyžování vlastní a nelze je zcela eliminovat. Odpovědnost provozovatele proto není odpovědností objektivní ani absolutní. Z judikatury je patrné, že **provozovatel má povinnost odstranit nebo označit atypické překážky**, které by běžný návštěvník nemohl předpokládat. Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1668/2014, týkající se zranění v důsledku skoku na sněhovém můstku ponechaném po předchozí lyžařské akci, je ukázkou, jak soud hodnotí hranici prevenční povinnosti. Soud sice akcentoval, že provozovatel má povinnost riziko vyhodnotit a odpovídajícím způsobem zajistit, zároveň však zdůraznil, že rozhodující příčinou škody bylo vědomé a dobrovolné rozhodnutí lyžaře skok využít. Lyžař přecenil své schopnosti a soud jeho spoluzavinění hodnotil jako převažující.

Specifické postavení mají organizované tréninky a závody. Ty představují změnu obvyklého režimu provozu na sjezdové trati a jsou samy o sobě považovány za **atypické nebezpečí** ve smyslu technické normy ČSN 01 8027. Z toho plyne povinnost jasného vymezení a oddělení sportovní činnosti od veřejného provozu. Pokud je tento požadavek splněn, nelze odpovědnost za újmu

přenášet na závodníky pohybující se v rámci organizované činnosti.

Zásadní význam pro rozdělení odpovědnosti při trénincích a závodech má rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 4287/2011. Soud v něm řešil střet závodnice při organizovaném tréninku s rekreačním lyžařem, který do prostoru tréninkové tratě neoprávněně vjel. Závodnice se pohybovala v souladu s pokyny trenéra a v rámci organizované sportovní činnosti. Nejvyšší soud uzavřel, že příčinou úrazu nebylo její jednání, nýbrž **nedostatečné organizační zajištění tréninku**, zejména nezajištění oddělení trati od veřejného provozu a nezabezpečení nepřehledných úseků. Odpovědnost proto nesl pořadatel tréninku.

Rozhodnutí výslovně potvrzuje, že závodník v rámci organizované sportovní činnosti **není účastníkem veřejného provozu** a nelze na něj automaticky aplikovat pravidla FIS určená pro rekreační lyžování, včetně pravidla o odpovědnosti lyžaře jedoucího shora. Závodník se v tréninkové nebo závodní trati může spolehnout na to, že prostor je skutečně vyhrazen a že do něj veřejnost nevstupuje.

Naopak, pokud je tréninková nebo závodní trať řádně vymezena a označena, přechází odpovědnost na návštěvníka, který zákaz vstupu poruší. Tento závěr odpovídá i další judikatuře, podle níž splnění požadavků technické normy a odpovídající značení zbavuje provozovatele odpovědnosti za újmu, k níž dojde v důsledku nerespektování pravidel ze strany lyžaře.

Z judikatury tak vyplývá relativně jasné rozdělení rolí: **provozovatel skiareálu** odpovídá za obecnou bezpečnost areálu a za odstranění či označení atypických nebezpečí, **pořadatel tréninku či závodu** odpovídá za vymezení sportovní činnosti, její organizační zajištění a oddělení od veřejného provozu, **závodník** se může spolehnout na uzavřenost vyhrazeného prostoru a **veřejnost** je povinna toto vymezení respektovat.

Tento přístup není specifický pouze pro Českou republiku. V Rakousku, kde pravidla FIS rovněž nejsou součástí právního řádu, jsou chápána jako standard náležité péče při provozování alpského lyžování. Odpovědnost za újmu se zde řídí obecnými principy občanského práva, přičemž judikatura dlouhodobě vychází z tzv. Wilburgova pohyblivého systému. Ten spočívá v dynamickém poměrování pravděpodobnosti a závažnosti hrozící škody na straně jedné a možnosti její prevence na straně druhé. Čím vyšší je riziko a jeho potenciální následky, tím přísnější jsou požadavky kladené na zabezpečení; naopak tam, kde je nebezpečí pro průměrného odpovědného lyžaře zjevné a vyhnutelné, ustupuje odpovědnost provozovatele ve prospěch principu **vlastní odpovědnosti** (Eigenverantwortung).

Rakouská judikatura tak, obdobně jako česká, rozlišuje mezi běžným rizikem lyžování a atypickým nebezpečím a klade zvýšené nároky na organizátory sportovních akcí, kteří dávají závodníkům podnět k rizikovějšímu způsobu jízdy. Tyto principy potvrzují, že požadavek jasného oddělení sportovního a veřejného provozu není přehnaný, nýbrž odpovídá mezinárodně uznávanému standardu odborné péče.

Tyto principy lze názorně demonstrovat na případu, kdy osmnáctiletý lyžař vyjel při uzavřeném tréninku obřího slalomu mimo trať a narazil do dřevěných kůlů označujících iglú. Ani provozovatel skiareálu ani organizátor tréninku nebyli shledáni odpovědnými za lyžařova zranění. Provozovatel totiž kůly umístil v plochem a bezpečném úseku, kde srážku nelze předvídat. Rovněž organizátor nemohl s tímto během věcí v rámci předvídatelných rizik počítat, a tak šlo dle soudu o nešťastnou náhodu. [1] Naopak u pevně ukotvené, nijak nechráněné kovové tyče ohraničující okraj sjezdovky, do níž žalobkyně narazila při tréninku Super-G, byl shledán odpovědným provozovatel areálu. Byl to totiž on, kdo prostor pro konání tréninku vyhradil a musel si tedy být vědom nebezpečí pro

závodníky. [2]

Je taktéž odlišováno mezi profesionálními závody na vysoké úrovni a závody amatérskými. Takže když dvanáctiletá lyžařka vjela přímo do závodní dráhy, která nebyla ohrazena po celé své délce, ale veřejnost měla na sjezdovce dostatek prostoru a lyžařka o závodu věděla, kde se srazila se závodníkem, nebyl její nárok na náhradu škody ze strany soudů uznán. Pokud je totiž závodní prostor jasně rozeznatelný, tak nepředstavuje skryté atypické nebezpečí a po organizátorech amatérských závodů nelze požadovat bezpečnostní standardy jako při závodech Světového poháru, neboť by to bylo finančně i organizačně neúnosné. [3]

Odlišná byla situace při tzv. freeride závodu ve volném terénu. Ten probíhal bez možnosti předchozího prohlédnutí si trati a taky mimo pravidla jakékoliv sportovní asociace. Organizátor akce vytyčil trať takovým způsobem, že závodníky navedl do nebezpečného místa, aniž by to mohli předvídat. V důsledku toho se zřítily do hlubokého příkopu a utrpěli zranění. Organizátor byl shledán odpovědným za vytvoření atypického nebezpečí i přesto, že závodníci předem podepsali prohlášení o zřeknutí se nároků na náhradu škody. Toto prohlášení shledal soud neplatným. [4]

Judikatura Nejvyššího soudu opakovaně potvrzuje, že za bezpečnost tréninku či závodu odpovídá primárně jeho pořadatel. Je to právě pořadatel, kdo vytváří podmínky pro sportovní činnost, dává závodníkům podnět k rizikovějšímu způsobu jízdy a musí proto zajistit, aby byl vyhrazený prostor skutečně uzavřen, přehledný a pod kontrolou. Provozovatel skiareálu odpovídá pouze za obecnou bezpečnost areálu, nikoli za organizační zajištění sportovní akce.

Závodník, který se pohybuje v rámci řádně organizovaného tréninku nebo závodu a řídí se pokyny trenéra či jiného odborného personálu, není účastníkem veřejného provozu a není povinen přizpůsobovat svou jízdu přítomnosti veřejnosti v trati, v níž ji jednoduše očekávat nesmí. Naopak veřejnost je povinna respektovat vymezení tréninkové nebo závodní tratě; pokud tak neučiní, nese odpovědnost za následky svého jednání.

České právo tak ve výsledku vytváří vyvážený model odpovědnosti, který chrání jak sportovce, tak rekreační lyžaře, aniž by kladl na provozovatele a pořadatele nepřiměřené nároky. Klíčovým předpokladem této rovnováhy zůstává jednoznačné a srozumitelné vymezení sportovního provozu. Tam, kde je vymezení provedeno řádně, je rozdělení odpovědnosti zřejmé; tam, kde chybí, nelze následky přenášet na účastníky sportovní činnosti.

JUDr. Veronika Janoušek Rudolfová,

advokátka ve spolupráci s Danielem Konečným, studentem 6. ročníku Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Jandova 8
190 00 Praha 9-Vysočany

Tel.: +420 603 106 065

E-mail: rudolfova@fpr-advo.cz

[1] Rozhodnutí Nejvyššího soudu Rakouska ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. 8 Ob 95/14z

[2] Rozhodnutí Nejvyššího soudu Rakouska ze dne 19. 6. 2006, sp. zn. 8 Ob 58/06x

[3] Rozhodnutí Nejvyššího soudu Rakouska ze dne 11. 11. 1997, sp. zn. 7 Ob 314/97w

[4] Rozhodnutí Nejvyššího soudu Rakouska ze dne 20. 5. 2015, sp. zn. 7 Ob 68/15y

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)